

3. stran

Izkoriščen bo vsak kvadratni meter

4. stran

Radovljiško gospodarstvo zaostaja

5. stran

Gorenjci blesteli v Krškem

2. stran

»Študent naj bo«, vendar kje

Lidija Šentjurs, Sergej Kraigher, Stane Božič, dr. Anton Vratuša, Drago Štefe, Vinko Hafner in Miha Marinko na zboru gorenjskih aktivistov in borcev. Sergej Kraigher, Lidija Šentjurs in Miha Marinko pa so po zboru obiskali še nov družbeni center na Beli. (jk) - Foto: F. Perdan

Leto XXXI. Številka 45

Uredništvo: občinske konference SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Trzin - Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec - v.d. odgovornega urednika Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 13. 6. 1978

Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Mama Pionir iz pobratene Rivolija, ki je v boju zoper fašizem žrtvovala štiri sestre in brata, je na bojno zastavo Prešernove brigade pripela zlato Garibaldijevo zvezdo.

Dr. Anton Vratuša, govornik na nedeljskem zboru gorenjskih aktivistov in borcev v Kranju

Obisk v novem domu

V nedeljo so novi družbeni center na Beli obiskali predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher in člana sveta federacije Lidija Šentjurs in Miha Marinko

Bela - V nedeljo so imeli v krajevni skupnosti Bela kljub deževnemu vremenu udarniški dan. Krajanje so združili sile, zapregli traktorje in poprijeli za lopate ter opravili zadnja dela pri urejevanju novega družbenega centra, ki ga bodo odprli v nedeljo, 18. junija, v počastitev krajevnega praznika. Letošnji belski praznik bo prav zaradi novega družbenega centra, zgrajenega v enem letu, še posebno slovesen. Brez opreme bo eden najboljših družbenih centrov v kranjski občini veljal blizu 230 starih milijonov dinarjev. Vrednost bi bila zanesljivo podvojena, če ne bi krajanje opravili toliko prostovoljnih delovnih ur. Z opremo vred pa nova pridobitev belske krajevnega skupnosti velja 430 starih milijonov dinarjev. Novi družbeni center je rezultat skupnega dela organizacij združenega dela, ki so pomagale pri gradnji, prav tako pa so sami krajanje

razen prostovoljnega dela in najrazličnejših drugih prispevkov s samopriskom, izglasovanim leta 1976, zbrali dodatno za dom še 70 starih milijonov dinarjev, 35 pa jih bodo namenili za urejevanje komunalnih naprav.

V nedeljo, 11. junija, teden pred otvoritvijo, je družbeni center na Beli sprejel prve goste. Predstavniki krajevnega skupnosti s predsednikom Tonetom Roblekom na čelu so za trenutek odložili delo in seznanili s svetovnim velikim uspehom predsednika predsedstva SRS Sergeja Kraigherja in članice sveta federacije Lidije Šentjurs. Z njima so prispeli na Belo še predsednik kranjske občinske skupščine Stane Božič, predsednik kranjskega izvršnega sveta Drago Štefe in sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Jože Kavčič. Gostom se je na Beli pridružil tudi član sveta federacije Miha Marinko. V prijetnem klepetu so gostitelji goste seznanili s problematiko krajevnega skupnosti, s sodelovanjem z združenim delom in z gradnjo doma. Govora je bilo tudi o težavah pri odstranjanju posledic potresa, kjer žanje krajevna skupnost Bela velike uspehe, o reševanju komunalnih in urbanističnih problemov in o varovanju kmetijske zemlje. Še posebej velja povedati, da ima krajevna skupnost Bela prva detajlni urbanistični program, pri katerem s snovanju je tudi sama sodelovala. J. Košnjek

X. jubilejni zbor aktivistov in borcev v Kranju

Samoupravljanje ni zapiranje za plotove

Predsednik republiškega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša slavnostni govornik - Velika plaketa Kranja in Garibaldijeva zvezda za Prešernovo brigado - Prihodnji zbor gorenjskih aktivistov in borcev v Kamniku, na njem pa bodo sodelovali tudi borci in aktivisti iz Šiške - Pozdravi Titu

Kranj - Deževje ni skalilo nedeljskega prazničnega razpoloženja v Kranju, organizatorju 10. jubilejnega zbora gorenjskih aktivistov in borcev. Nad 5000 ljudi od blizu in daleč se je zbralo v veliki hali kranjskega sejmišča, ki se je v nedeljo spremenila v mravljišče borcev, aktivistov, delovnih ljudi in občanov, med katere se je pomešalo skoraj 200 praporov in bojnih zastav partizanskih enot. Enkratni dogodek so s svojo udeležbo počastili številni predstavniki našega družbenopolitičnega življenja, med katerimi so bili predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher, člana sveta federacije Lidija Šentjurs in Miha Marinko in predsednik republiškega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša, ki je bil tudi govornik na nedeljskem zboru. Izrednega aplavza so bili deležni tudi zastopniki italijanskih partizanov iz pobratene Rivolija.

Nadaljevanje na 12. str.

Zbor je otvoril predstavnik gostitelja, predsednik občinske konference SZDL Kranj Slavko Malgaj

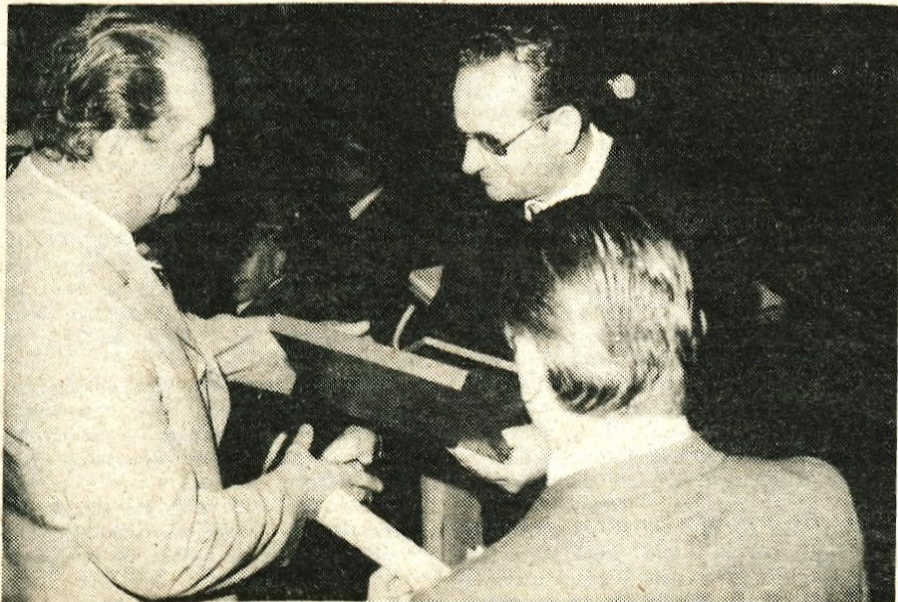
Porodniški dopust, čeprav daljši, ni odločilen za večanje rojstev

Manj porodnic med zaposlenimi ženami

Potem ko je v letu 1975 stopil v veljavo sklep o podaljšanju porodniškega dopusta za zaposleno ženo, so v marsikateri družini načrtovali prirastek. Že naslednje leto smo pisali o razveselji vseh številkah novorojenih otrok, o porastu natalitete in podobno. Dodatnih 141 dni je bilo preveč vabljivo, da bi družine, ki so morda glede naraščanja še oklevale, tega dopusta ne izkoristile.

Tudi v gorenjski regiji je število zaposlenih žena, ki so se v letu 1975 odločile za otroke, poskočilo za 10 odstotkov v primerjavi z letom poprej. Tako je v tem letu že po novem izkoristilo podaljšani porodniški dopust 2600 žensk. Že naslednje leto, to je 1976, se je število porodnic še dvignilo, in sicer na 2721, to je za 5 odstotkov več kot leto poprej. Med gorenjskimi občinami je v tem letu najbolj poskočilo število porodnic v Škofji Loki, in sicer kar za 10 odstotkov, v kranjski za 6 odstotkov, v jeseniški za 5, v radovljiški le za dva, v trziški pa je bilo število porodnic celo manjše za 11 odstotkov kot leto poprej: upadanje števila porodnic - zaposlenih seveda - pa se je v tej občini nadaljevalo tudi v lanskem letu.

Upadanje števila žensk, ki so se lani odločile za porodniški dopust, pa je značilno ne le za trziško pač pa tudi za vse gorenjske občine, najbolj pa za radovljiško, kjer je bilo lani kar 12 odstotkov manj porodnic kot pa leto poprej. V vsej regiji je bilo lani za 6,7 odstotka manj porodnic, ki so imele pravico do plačanega porodniškega dopusta. Čeprav od lani število porodnic upada, to ne pomeni, da upada tudi število vseh rojstev. Prav nasprotno, celo več se, verjetno bolj na račun porodnic med nezaposlenimi ženami in kmečkimi ženami. Da pa število porodnic med zaposlenimi ženami ne le da nazaduje, pač pa celo dokaj ostro pada, vsekakor pomeni, da podaljšani porodniški dopust za zaposleno ženo vendarle ne pomeni dosti večjo olajšavo materinstva. Dosti pomembnejša in odločilnejša je pri »naročanju« možnost kasnejšega materinstva. Če so te možnosti slabe, se pač morajo tudi najboljše plani izmenjati. L. M.

Predsednik kranjske občinske skupščine Stane Božič izroča predsedniku odbora Prešernove brigade Ivanu Javorju-Igorju veliko plaketo mesta Kranja

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJAB

BLEDO

Naročnik:

Slavje na Lisci

Več tisoč ljudi se je v nedeljo zbralo na Lisci, kjer so slovesno proslavili 40. obletnico seje začasnega vodstva KPJ, ki jo je leta 1938 vodil predsednik Tito. Sekretar izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL Miloš Prosenec je v slavnostnem govoru poudaril, da so sklepi te konference imeli daljnosežen pomen za razvoj naše revolucije.

Proslava v Beli krajini

Na nedeljski osrednji slovesnosti v Vinici se je zbralo več tisoč mladih, da bi tudi v Beli krajini proslavili stoletnico rojstva pesnika Otona Župančiča. Slavnostni govor na proslavi je imel dr. Matjaž Kmecl, ki je z izbranimi besedami orisal pomen in značilnost župančičevega literarnega in širše kulturnega poslanstva.

Kopalni vlak

V nedeljo je prvič odpeljal kopalni vlak iz Ljubljane v Opatijo. Vozil bo vsako nedeljo do 3. septembra. Cena povratne karte za odrasle je 56 in za otroke 28 dinarjev.

Pšenica dobro kaže

V največji hrvatski žitnici Slavoniji in Baranji so napovedi kmetijskih strokovnjakov za nastopajočo žetev veliko bolj ugodne, kot so bile še pred desetimi dnevi. Na 160 tisoč hektarih pričakujejo, da bi bila žetev lahko enaka lanski, ko so na 146 tisoč hektarih pridelali okoli 76 tisoč vagonov pšenice.

Naši traktorji na Poljskem

V Poznanju so v nedeljo odprli jubilejni 50. sejem, največjo poljsko prirediteljo mednarodnih gospodarskih in tehničnih dosežkov. Na sejmu sodeluje 5000 firm iz 39 držav. V jugoslovanskem paviljonu doseže našega gospodarstva razstavlja 50 razstavljavcev, ki predstavljajo 300 delovnih organizacij iz vse Jugoslavije. Jugoslavija razstavlja izdelke iz strojegradnje, kemične, kovinsko-predelovalne in elektroindustrije, elektroniko, blago široke porabe in kmetijske stroje. Posebno pozornost so vzbudili težki traktorji beograjske delovne organizacije IMT.

Znamke ob kongresu

Skupnost Jugoslovanskih PTT je ob 11. kongresu ZKJ pripravila priložnostno izdajo znamk, za katero so izkoristili kongresne plakate. Serijo sestavljajo znamke po 2 in 4,90 dinarja, blok pa ima nominalno vrednost 15 dinarjev. Prva znamka in blok prikazujeta lik predsednika Tita, druga stiliziran srp in kladivo. Znamke bodo prodajali od 20. junija dalje, ko bodo izdali tudi priložnostne ovojnice in uporabljali poseben žig. Prodajati bodo začeli tudi posebno znamko za 1,50 din in sicer ob stoletnici rojstva Filipa Filipovića in Radovana Dragovića.

Srečanje gorenjskih invalidov

Reteče - v Kulturnem domu v Retečah pri Škofji Loki so gorenjska društva invalidov pripravila za svoje težje prizadete člane že četrto tovrstno srečanje. Na srečanju so govorili o skupnih problemih, predvsem pa o usposabljanju invalidov za delo ter o težavah, s katerimi se srečujejo pri tem. Društva invalidov štejejo na Gorenjskem okoli 2500 članov in v večini občin sodijo med najdelavnejše organizacije. Na srečanju so pripravili tudi pester kulturni program.

Radovljica - V petek, 9. junija, je bilo na kopalšču v Radovljici občinsko tekmovalno ekipno civilno zaščito za prvo pomoč, kar je le ena izmed prireditev, ki jih pripravljata občinski štab civilne zaščite občine Radovljica ob 20. juniju, dnevu civilne zaščite. Ob tej priložnosti so v graščini odprli tudi razstavo Civilna zaščita kot pomemben člen ljudske obrambe in družbene samozaščite, pripravili pa bodo tudi slavnostno sejo občinskega štaba, razstavo pa prenesli še na Bled v dvorano Gozdnega gospodarstva Bled in v osnovno šolo Bohinjska Bistrica. - Foto: F. Perdan

JESENICE

V torek, 13. junija, bo seja izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, na kateri bodo med drugim razpravljali tudi o samoupravnem sporazumu o izgradnji delavsko-kulturnega doma na Jesenicah.

V sredo, 14. junija, bo v restavraciji Kazina na Jesenicah razgovor za okroglo mizo na temo Mladi in samoupravljanje. Razgovor pripravljata jeseniški klub samoupravljalcev skupaj z občinsko konferenco ZSMS Jesenice. Pogovarjali se bodo med drugim o ovirah in težavah mladih pri uveljavljanju samoupravljanja v okolju, kjer živijo in delajo.

V sredo, 28. junija, bo v sejni dvorani skupščine občine Jesenice problemska konferenca zaposlovanja žensk v jeseniški občini. Konferenco bodo pripravili po sklepu predsedstva občinske konference SZDL Jesenice.

V petek, 16. junija, bo redna skupščina občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice, na kateri bodo razpravljali o dosedanem delu in o nalogah sindikata v prihodnje ter izvolili nov svet zveze sindikatov ter delegate za 9. kongres zveze sindikatov Slovenije in 8. kongres zveze sindikatov Jugoslavije. Obenem bodo sprejeli tudi delovni načrt občinskega sveta zveze sindikatov.

V sredo, 14. junija, bo redna seja izvršnega sveta skupščine občine, na kateri bodo razpravljali o predlogu sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o nalogah pri oblikovanju kadrovske politike v Sloveniji, o poslovanju Biroja za urbanizem in stanovanjsko poslovanje, o sklepanju o predlogu za povišanje stanarin in najemnin v letošnjem letu, o spremembah urbanističnega načrta Kranjska gora, o poročilu Postaje milice ter o nekaterih drugih vprašanjih.

RADOVLJICA

V torek, 13. junija, bo v dvorani občinske skupščine skupna seja občinske konference SZDL in občinskega sveta zveze sindikatov, na kateri bodo razpravljali o oceni družbenopolitične aktivnosti v pripravah in v izvedbi neposrednih volitev, o analizi gospodarjenja v letu 1977 in o predvidevanjih za letos ter obravnavali osnutek statuta občine Radovljica.

ŠKOFJA LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta občinske skupščine, začela se je ob 7. uri, razpravljajo o predlogih za izdajo zakonov s področja kmetijstva, predlogu za preimenovanje posebne osnovne šole v osnovno šolo Blaž Ostrovrhar Škofja Loka in predlogih za imenovanja.

Na seji izvršnega odbora občinske telesnokulturne skupnosti, ki je sklicana za petek, 16. junija, bodo med drugim obravnavali priprave na 16. skupščini TKS, valorizaciji osebnih dohodkov, gradnji mladinskega doma na Žirovskem vrhu, problematiki Alpskega letalskega centra in ustanovitvi društva naturistov.

TRŽIČ

Pri občinski konferenci zveze socialistične mladine Slovenije je bil ustanovljen odbor, ki bo skrbel za organizacijo in vodenje javnih razprav pred 10. kongresom zveze socialistične mladine Slovenije. Odbor sestavljajo nekateri člani predsedstva občinske konference ZSMS in delegati za mladinski kongres. V javno razpravo, ki bo končana 20. junija, bodo vključeni osnovne organizacije ZSMS, družbene organizacije in mladi, ki delujejo v društvih. Na javnih razpravah bodo obravnavali tudi gradivo za volilno in programsko konferenco občinske konference ZSMS in razpravljali o kandidatih za predsedstvo občinske konference.

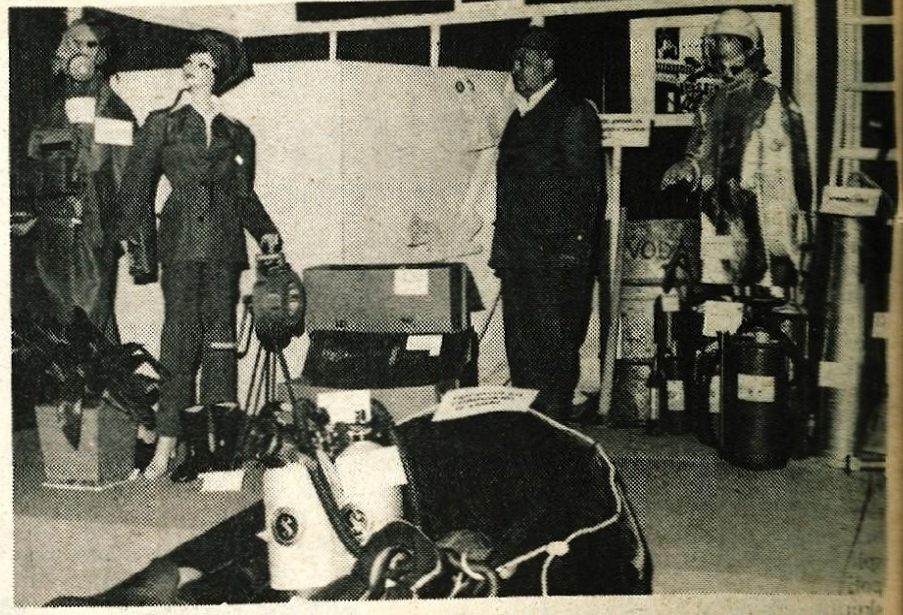
Premalo mest na gimnazijah in drugih srednjih šolah**»Študent naj bo«, vendar kje**

Predvpis v nekatere srednje šole na Gorenjskem je bil dosti večji kot pa so v začetku maja letos šole v skupnem razpisu objavile prostih mest. To neskladje med namerami zaključujočih osnovnošolcev se je še posebej pokazalo ob prostih mestih za vpis v gimnazije, administrativno šolo, upravno-administrativno in tekstilno-tehnično šolo. Prav sedaj potekajo na Gorenjskem posvetovanja, ki naj bi predlog izobraževalne skupnosti Slovenije dopolnil v taki meri, da ne bi bilo potrebno učencev, ki so bili že poklicno usmerjeni te v srednje šole, preusmerjati drugam.

Po predlogu, ki sta ga pripravila skupnost za zaposlovanje Kranj in Zavod SRS za šolstvo Kranj, naj bi na Gorenjskem v gimnazijah obranili prav toliko prostih mest kot v lanskem letu, ne pa da bi jih še zmanjšali. Vpis v gimnazije namreč v gorenjski regiji zadnja leta precej zaostaja

za drugimi slovenskimi regijami, saj se v gimnazije vključuje okoli 19 odstotkov učencev z Gorenjske: upad je bil viden tudi lani, ko so gorenjske gimnazije sprejele okoli 16 odstotkov učencev osemletk, letos pa naj bi bil vpis po republiškem predlogu še manjši - 12 odstotkov. Prav tako naj bi se povečal vpis na upravno-administrativno šolo in poklicno administrativno, ki skrbita za te vrste kader za celotno regijo.

Sedanja prizadevanja, da bi vsaj ohranili, če ne že povečali možnosti za šolanje na srednjih šolah za gorenjsko mladino, ima svoj tehten razlog v sedanji nič kaj ugodni izobrazbeni strukturi zaposlenih. Regija namreč sodi med tiste, ki zaposlujejo no novo več kot polovico delavcev ozkega profila: z 62 odstotki je med vsemi slovenskimi regijami na prvem mestu. Po drugi strani pa je regija po zaposlovanju novih

Čas priganja

Med pripravami na volitve organov samouprave po krajevnih skupnostih bodo v tržiški občini posvetili še posebno pozornost sodelovanju sindikata v krajevnih skupnostih

TRŽIČ - Občinska konferenca SZDL Tržič in občinski svet zveze sindikatov Tržič sta na skupnem zasedanju sklenila, da je treba pohiteti s pripravami na volitve v organe krajevne samouprave. Do 15. septembra morajo biti novim volitvam prilagojeni statuti krajevnih skupnosti in v njih opredeljena vloga skupščin krajevnih skupnosti in drugih organov, še pred tem pa morajo koordinacijski odbori za kadrovska vprašanja pripraviti predloge članov posameznih teles, o katerih morajo razen svetov krajevnih skupnosti razpravljati tudi organi drugih družbenopolitičnih organizacij in društev. Do konca septembra naj bi bili predlogi kandidatov za najodgovornejše dolžnosti naredi. Sledila bo razprava na koordinacijskem odboru za kadrovska vprašanja občinske konference. Oktobra naj bi bile volitve, takoj zatem pa prva zasedanja novizvoljenih organov.

Čeprav je na prvi pogled videti, da je časa do volitev še precej in zaradi tega ni treba hiteti, temu ni tako. Vmes bodo dopustniški meseci, ki bodo vpli-

vali tudi na razgibanost družbenopolitičnega življenja. Prav tako pa SZDL in sindikat priporočata, da kaže pri kadrovanju upoštevati tudi že evidentirane krajeane ob zadnjih volitvah.

V tržiški občini nameravajo ob letošnjih volitvah organov krajevne samouprave posvetiti še posebno pozornost vključevanju sindikalnih organizacij v krajevno samoupravo, kar prispeva k uresničevanju ustavnega položaja krajevnih skupnosti in razrešuje gmotne probleme skupnosti. Vendar imajo Tržičani pri tem precejšnje probleme. V občini je 13 krajevnih skupnosti, osnovnih organizacij sindikata pa 50. Razen tega je večina združenega dela v dveh krajevnih skupnostih, kar sedem skupnosti pa nima niti najmanjšega industrijskega ali drugega obrata. Zato kaže pri pomoči krajevnim skupnostim pravilno razdeliti sredstva in s tem zagotoviti enakomeren razvoj vseh. Prav tako je treba pri bližnjih volitvah po krajevnih skupnostih upoštevati, da bo združeno delo predstavnikov sindikatov enakomerno zastopano.

J. Košnjek

Delo borcev za severno mejo

Jesenice - Zveza borcev za severno mejo 1918 do 1919 na Jesenicah šteje 49 članov. V četrtek, 1. junija, so se zbrali na rednem letnem društvenem sestanku in pregledali delo svoje organizacije.

Občnega zbora se je udeležilo 42 borcev, 7 pa jih je bilo odsotnih. Stevilčna udeležba kaže izjemen interes

Posebni prostori za kresove

Škofja Loka - Oddelek za notranje zadeve pri škofjeloški občinski skupščini je pred dnevi poslal vsem krajevnim skupnostim in občini dopis z zahtevo naj le-te določijo mesta za kurjenje kresov ob raznih praznikih in slovesnostih. Prav tako priporočajo, da v kresovih v prihodnje ne bi kurili gum in raznih tkanin, saj te snovi močno onesnažujejo zrak. V prihodnje bo torej mogoče kuriti kresove le na določenih mestih, tam, kjer je dovolj varno, da ne pride do požara.

-jg

za uspešno delovanje zveze in trdnostovariške vezi, ki so se stakale v zgodovinskih dneh pred šestdesetimi leti v bojih za naše severne meje.

Najstarejši član je Rudolf Abramič, ki ima 88 let, najmlajši pa je Franc Šifer s 76 leti. Kljub visoki starosti pa so izredno aktivni.

V zadnjem obdobju so največ skrbi posvetili materialnemu in zdravstvenemu stanju svojega članstva, zbiranju arhivskega gradiva o bojih za severno mejo, izletom in nekaterim drugim vprašanjem. Organizaciji so v minulem obdobju pomagali komisija za zadeve borcev NOV pri skupščini občine Jesenice, občinski sindikalni svet, železniško transportno podjetje in druge organizacije v občini in v republiki.

Borci za severno mejo bi se tudi v prihodnje morali izenačiti z borci NOV glede zdravniških pregledov, so poudarili na sestanku in med drugim govorili o pripravah ZB NOV na SZDL Jesenice na 60-letnico bojev za severne meje.

Janez Zurec

Tržiški otroci letujejo

Tržič - S posredovanjem Zavoda za letovanje otrok Kranj bo letos letovalo v Novigradu in na Stenjaku 35 predšolskih in 225 šolskih otrok iz tržiške občine. Predšolski otroci bodo v Novigradu med 14. junijem in 3. julijem, šolarji pa med 10. in 29. avgustom. Letovanje za šolarje na Stenjaku pa bo med 2. julijem in 21. julijem. Letovanje otrok je letos urejeno z dogovorom o politiki izvajanja cen. Nekoliko dražje bo letovanje letos. Skupnost otroškega varstva je zagotovila nekaj denarja, vendar bodo morali tretjino prispevati starši, tretjino pa skupnost zdravstvenega varstva.

J. Kopic

Volitve v Šenčurju

Šenčur - Sinoči so bile v Šenčurju volitve v organe krajevne skupnosti. Delegate so predlagale družbenopolitične organizacije in združeno delo z območja skupnosti. Delegati so bili izbrani tudi v Srednji vasi. Na sinočnjem zboru krajanov so izvolili delegate skupščine krajevne skupnosti, predsednika in podpredsednika

skupščine ter predsednika in podpredsednika sveta krajevne skupnosti. Dosedanji predsednik krajevne skupnosti Matevž Bernard je poročal o delu skupnosti v preteklih štirih letih. V razpravi je bilo največ govora o zazidalnem načrtu Šenčurja in o sečnji gozdov med Šenčurjem in brniškim letališčem.

F. Erjavec

Društvo upokojencev Kranj načrtuje pestro delo

Delavni na vseh področjih

Kranjsko društvo upokojencev ima okoli 3800 članov, kar je sicer največ med ostalimi društvi upokojencev v občini, s katerimi ga koordinacijski odbor šteje štiričlonski pa ni misliti, da so prav vsi upokojenci tudi člani društva, vsaj jih 1200 za sedaj še ne potrebuje po včlanjenju in delovanju v društvu, čeprav so vsem upokojencem od kmečkih do invalidskih in vojaških na široko odprta. Še celo več: v društvu ugotovljajo, da bi resnično potrebovali nove člane, predvsem pa takšne, ki bi hoteli društvo in upokojence zastopati v raznih družbeno-političnih skupnostih, interesnih skupnostih in drugod.

varovanja, prav tako pa tudi v delu krajevnih skupnosti. Zato je povsem zgrešena miselnost, da se dejavnost društva omejuje le na tako imenovano društveno življenje, ki se začne in neha pri organizaciji izletov, športnih tekmovanj in rekreacije ter raznih proslav. Res tudi, te dejavnosti v kranjskem društvu ni malo. Že lani so organizirali v vsem letu kar 15 izletov, vrsto športnih tekmovanj tako v šahu, kegljanju in balinanju, kjer so se med gorenjskimi društvi najbolj odrezali, dobro pa tudi med vsemi slovenskimi društvi. Za letos so se na letni konferenci prav tako dogovorili za bogato društveno dejavnost: že do junija so organizirali 4 izlete, a se sezona še dobro začela ni. Posebno pozornost namenjajo svojemu pevskemu zboru, ki razen tega da poje na pogrebnih umrlih članov in drugih, sodeluje tudi na pevskih revijah tako v gorenjski regiji kot na republiških revijah. skrbi jih le, da kljub temu, da je Kranj znan kot mesto dobrih in številnih pevcev, njihov zbor kar ne dobi in ne dobi primernega podmladka. Ta bi bil res zaželen, saj nekateri člani v zboru prepeva kar že po 30 let.

Društvo upokojencev Kranj ima svoje prostore v Tomšičevi ulici v Kranju, v hiši, ki je stara gotovo že več kot sto let. Čeprav imajo veliko prostorov, od dvorane, do pevske sobe, klubskega prostora, nekatere prostore oddajajo tudi v uporabo drugim organizacijam, tu je tudi velika točilnica in pa vrt, jih vendarle starost stavbe, ki terja neprestano obnavljanje in s tem veliko vlaganje denarja, vse bolj teži. Obnovili so tudi hišniško enosobno stanovanje s centralno kurjavo, vendar hišnika, ki bi bil pripravljen prevzeti hišniško opravila, nikakor ne morejo najti. Samo letos bodo za razna obnovitvena dela porabili skupaj z adaptacijo hišniškega stanovanja okoli 11 milijonov starih din. Denar jim je kot dotacijo dodelil sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vendar pa za zdaj ne razmišljajo, da bi lahko iskali kake druge prostore: bolj imajo v mislih razširitev Doma upokojencev na Planini, za katerega je med starejšimi vse več zanimanja, tako da ne more sprejeti vseh, ki bi tam želeli bivati. Seveda pa je treba do končne odločitve, ali bo prav tu treba uporabiti že zbrana sredstva iz stanovanjskega sklada skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, še počakati. L. M.

Kako do usmerjenega izobraževanja?

Solstvo je na Gorenjskem razdrobljeno zaradi številnih lokalnih interesov vseh občin - V radovljjski občini naj bi imeli dva centra usmerjenega izobraževanja

Radovljica - Za mrežo šol na gorenjskem vsekakor velja, da so razdrobljene predvsem zaradi številnih lokalnih interesov vseh občinskih občin. Takšna mreža šol je nefunkcionalna in draga, predvsem klasična oblika pouka zaradi stroške in zastarelosti šolskih stavb. Učencem je več ali manj zaprt pot k nadaljnjemu šolanju, saj na različne učne načrte, različno raven izobraževanja, tako da so razlike med poklicnimi šolami in štiri letnimi šolami velike in nobene možnosti za prehod iz ene šole v drugo.

narji vključevali v Zelezarsko-izobraževalni center Jesenice in učenični pedagoške smeri v Center srednjih šol na Jesenicah. V gostinski center se bo predvidoma vključilo z vse Gorenjske letno 120 učencev od leta 1978 do 1980 naprej. Število oddelkov se bo tako povečalo v štirih letih od dosedanjih šest na 14 oddelkov. Zdaj ima šola na razpolago 6 učilnic in dve učilnici za pouk strežbe in kuharstva. V ekonomsko-blagovni center se bo predvidoma vključilo z obeh občin letno 180 učencev, število oddelkov pa se bo povečalo v štirih letih na 21 oddelkov. Potrebno bi bilo zgraditi novo šolo, obenem pa tudi dom učencev za oba centra. Najbolj ustreza materialna rešitev pa bi seveda bila v izgradnji enotnega centra usmerjenega izobraževanja v Radovljici s 30 učilnicami za pouk teoretičnih predmetov ter več drugimi učilnicami. D. S.

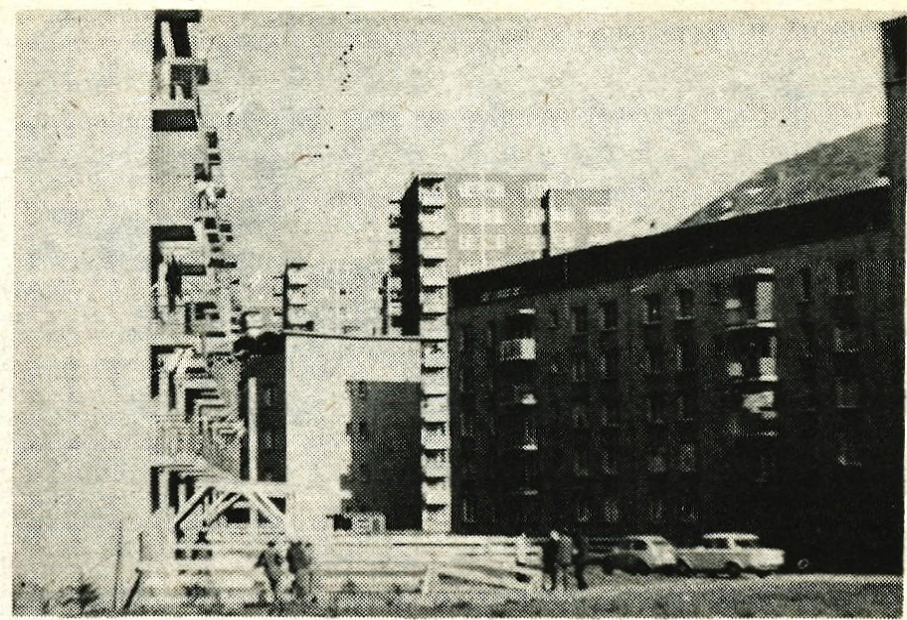
Problemi poravnalnih svetov

Radovljica - Zakon o samoupravnih sodiščih iz lanskega leta daje poravnalnim svetom pomembnejšo vlogo. Ti sveti poleg rednih sodišč opravljajo tudi sodno funkcijo. Po določbah zakona se poravnalni sveti ustanovijo za posredovanje pri sporazumnem reševanju sporov in za razvijanje dobrih odnosov med občani, med člani delovne skupnosti ter med občani ali delovnimi ljudmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

Poravnalni sveti tako posredujejo v vseh sporih, razen če gre za zahtevke, s katerimi stranke ne morejo prosto razpolagati. Obvezno pa posredujejo med strankami v kazenskih zadevah. V skladu z zakonom morajo biti poravnalni sveti ustanovljeni v vseh krajevnih skupnostih najkasneje do 30. junija letos. Oddelek za družbene dejavnosti in občo upravo je pripravil poseben vprašalnik o organizaciji in delu poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih, razen tega pa organiziral posvet s predsedniki poravnalnih svetov. Od 20 krajevnih skupnosti v občini Radovljica jih je 17 vrnilo izpolnjene vprašalnike, ostali pa so se udeležili posveta.

Ugotovili so, da je v občini še vedno šest krajevnih skupnosti, kjer poravnalni sveti še ne delujejo in to na Brezjah, na Koprivniku in na Gorjušah, v Mošnjah, v Ljubnem, v Ribnem in v Zasipu. Tem krajevnim skupnostim primanjkuje kadra, so v prostorskih težavah, predvsem pa so vzroki v tem, ker ljudje niso vajeni, da posredujejo pri reševanju sporov poravnalni sveti, temveč se obračajo le na sodišča. V drugih krajevnih skupnostih pa so poravnalne svete že ustanovili.

Največ poravnav je doslej uspelo doseči poravnalnim svetom v krajevnih skupnosti Gorje in v Podnartu. Najpogosteje se ljudje pritožujejo zaradi motenja posesti, zaradi priznanja in ukinitev služnostne pravice, zaradi mejnih sporov, manj pa zaradi kazenskih zadev. Poravnalni sveti pri svojem delu naletijo na več težav zaradi nepoznavanja predpisov, neustreznosti kadrovske zasedbe, premajhne strokovne pomoči ustanov ter zaradi pomanjkanja prostorov. Kadrovsko bo potrebno svete okrepiti, razširiti njihov sestav, jim nuditi strokovno pomoč ter nujna finančna sredstva. Na posvetu so menili, da bi bilo dobro organizirati tudi seminar za člane poravnalnih svetov ter nabaviti ustrezno strokovno literaturo. JR

Jesenice - Delavci SGP Gradbinec Jesenice bodo v stanovanjskih blokih na Cesti revolucije pozidali vrhnja nadstropja stolpčev, tako, da bodo na Jesenicah pridobili 18 novih stanovanj. - B. B.

Organizirana gradnja zasebnih stanovanjskih hiš v Trziču

Izkoriščen bo vsak kvadratni meter

Izvršni svet tržiške občinske skupščine je pooblastil Splošno gradbeno podjetje Tržič za uresničitev organizirane zasebne stanovanjske gradnje v soseski B-7 v Bistrici - Prispevek k racionalni gradnji in celovitemu izkoriščanju prostora

Tržič - Nazadovanje stanovanjske gradnje v tržiški občini je še posebno izrazito v zadnjih letih, kar velja tako za organizirano blokovno gradnjo kot za zasebno. Eden od vzrokov za nazadovanje je tudi pomanjkanje zazidalnih površin, zato načrtovalci gradnje težijo k oblikovanju strnjениh naselij in k organizirani zasebni gradnji, za katero pa vlada v občini upoštevanja vreden interes.

Tržiška skupščina je imela v preteklosti precejšnje težave pri izgradnji stanovanjskih sosesk, pozidanih z zasebnimi hišami. Površine niso bile komunalno urejene in opremljene. Problemi so se pojavljali v trenutkih, ko je bilo treba stanovanjske hiše priključiti na komunalne naprave. Načrtnješa politika zasebne stanovanjske gradnje, ki prispeva hkrati tudi k racionalnejši rabi za zidavo skopih zemljišč, odstranjuje probleme, ki jim v preteklosti večkrat ni bilo videti konca. Družbenopolitična skupnost z občinsko skupščino na čelu so na osnovi predpukne pravice do zemljišč vključuje v urejevanje in načrtovanje zemljišč, predvidenih za zasebno gradnjo, kar preprečuje gradbeno stihijo na komunalno neopremljeni zemlji. Prve primere takšne zasebne gradnje je že srečati v Pristavi, načrtovana pa je tudi drugje.

Posebno zanimiv je primer stanovanjske soseske B-7 v Bistrici pri Trziču, kjer je na izredno lepi lokaciji predvidena strnjena gradnja 33 zasebnih atrijskih hiš. Zemljišče ponuja izredne možnosti za prijetno bivanje. Načrtovano naselje obkroža gozd, razen tega pa ni bojazni, da bi se v bližino preselila industrija. Bodoči stanovalci bodo imeli v neposredni bližini avtobus, šolo, vrtec, trgovino in druge družbene objekte.

Izvršni svet tržiške občinske skupščine je pooblastil Splošno gradbeno podjetje Tržič za uresničitev zadane na B-7, pri čemer bo nujno sodelovanje skupščine občine gradbenega podjetja, samoupravne komunalne interesne skupnosti in drugih, ki lahko prispevajo k uresničitvi zanimivega načrta. Prva

naloga Splošnega gradbenega podjetja je izdelava tehnične dokumentacije, ocena vrednosti gradnje komunalnih naprav in atrijskih stanovanjskih hiš, ki naj bi jih gradbeno podjetje zgradilo do III. faze. Z nameravano gradnjo je bila javnost že obveščena, prav tako pa je že možna neobvezna rezervacija parcel. Tehnična dokumentacija je interesentom na voljo v Splošnem gradbenem podjetju Tržič. Predstavniki tega podjetja poudarjajo, da je njihov cilj iskanje najugodnejših rešitev pri vrednotenju del in prizadevanja za ekonomično gradnjo. B-7 bo komunalno na novo opremljena, kar bo stroške urejevanja sicer povečalo, vendar se na račun dobrega sodelovanja med zainteresiranimi za gradnjo, komunalno interesno skupnostjo in Komunalnim podjetjem utegnejo tudi ti stroški zmanjšati. Takšno sodelovanje je nujno, sicer cilji, ki jih želijo Tržičani doseči pri organizirani zasebni stanovanjski gradnji, ne bodo zadovoljivo doseženi.

Ko bo zbranih vsaj 70 odstotkov interesentov za gradnjo na B-7, bo organizator gradnje SGP Tržič stalno sodeloval s kupci in složno z njimi iskal najsprejemljivejšo rešitev v prid bodočim stanovalcem. J. Košnjek

Denar priteka po kapljicah

Škofja Loka - Minulo sredo so se prvič v tem mandatnem obdobju zbrali delegati obeh zborov skupščine izobraževalne skupnosti Škofja Loka. Za predsednika skupščine so izvolili Alojza Stoparja, zbor uporabnikov bo odsej vodil Vinko Nastran, zbor izvajalcev Valentin Kokalj, za predsednika izvršnega odbora je bil spet izvoljen France Benedik, sledile pa so še volitve članov izvršnega odbora in delegatov v izobraževalno skupnost Slovenije. Na seji se je pokazalo, da je delegatski sistem za marsikoga še vedno več ali manj zapleten. Zato bi verjetno kazalo na novo izvoljene delegate podrobneje seznaniti z njihovo vlogo in delom celotne skupščine na čim bolj razumljiv način takoj po izvolitvi (to bržkone velja za vso Gorenjsko).

Delovni ljudje škofjeloške občine so v javni razpravi potrdili prispevno stopnjo, ki jo bodo v drugi polovici leta odvajali iz brutto osebnih dohodkov za izpolnjevanje plana občinske izobraževalne skupnosti. V tej stopnji je zajet tudi 1 odstotek iz OD, ki se zbira za izgradnjo objektov za usmerjeno izobraževanje. Do 5. maja se je na ta račun nateklo 7.669.375,50 dinov. Šal pa svojih obveznosti ni izpolnil dogovora še za lanske leto (prav zaradi tega se zdaj denar zbira s prispevno stopnjo po samoupravnem sporazumu) ni izpolnilo kar 36 organizacij združenega dela in skupnosti v občini Škofja Loka. H. J.

Občni zbor slovenskega zdravniškega društva v Slovenj Gradcu

Aktualne teme

Konec prejšnjega tedna se je v Slovenj Gradcu končal letošnji 115. občni zbor Slovenskega zdravniškega društva. V treh delovnih dneh so slovenski zdravniki - delegati na zboru govorili tudi o novi samoupravni organiziranosti društva, o čemer sicer že nekaj časa razpravljajo.

Strokovne teme na letošnjem zboru so bile izredno zanimive in to ne le za ožji strokovni krog. Tako so v prvi temi glede stopenjske delitve dela v kardiologiji predlagali, naj bi se srčna obolenja diagnosticirala na treh stopnjah. Pobuda upošteva, da se je z razvojem tehnike zdravstveno varstvo podražilo, zato je vsekakor ob omejenih sredstvih, ki so na voljo, treba postopati res racionalno. To pa pomeni, da si ne moremo več privoščiti podvajanja preiskav in vsega drugega, kar draži zdravljenje. Predlog te delitve dela v kardiologiji opredeljuje preiskave pri splošnem zdravniku, pri internistu in pa preiskave na tretji stopnji pri kardiološkem centru.

Kot že na treh poprejšnjih zborih so tudi na pravkar minulem zdravniki govorili o partizanski saniteti, in sicer na Štajerskem. S tem počasi zaokrožuje zbiranje podatkov o naši saniteti, o delu zdravstvenih enot med NOB; s tem se tudi zbirajo najboljše izkušnje za potrebe potrebne vojne v podobnih pogojih, kako izobraževati kadre itd.

Tretja tema pa je bila še posebej zanimiva, saj je govorila o ekoloških vplivih na zdravje v Mežiški dolini. Resnično kompletno gradivo, ki bi mu težko našli primerjavo, je prikazalo diagnozo tega našega prizadetega področja, učinke, pa tudi prizadetost okolja, ljudi in živine je vsekakor zanimati tudi zdravnika. L. M.

Razstavi v počastitev XXI. kongresa ZKJ

Radovljica — Bližnji 11. kongres ZKJ bodo v radovljiški občini počastili s številnimi svečanostmi in prireditvami. Temu pomembnemu dogodku so namenili tudi letošnji program akcije Komunistov pod geslom: znanje, produktivnost. V sodelovanju s pododborom Družba in pri občinski konferenci ZKJ radovljica je matična knjižnica Tomaz Linhart pripravila od 20. junija v dvorani radovljiške graščine razstavo marksistične družboslovne knjige, dan kasneje, 21. junija pa bodo v Šivčevi hiši Muzej radovljiške občine pripravili svečano otvoritev izdelkov in modelov iz Vezenine Bled. Razstavo bodo dopolnili delavci tega kolektiva s likovnih in fotografskih slik, ki bodo prikazani v smislu akcije Komunistov s celotnim procesom svoje proizvodnje. Razstava bo na ogled do sredine junija.

Bohinjska Bistrica — Pri DPD Svoboda Tomaž Godec vsa povelja leta prizadevno deluje folklorna skupina, ki se stalno pomlajuje. Vodi jo Stanko Hodnik, skupina pa nastopa na kulturnih prireditvah. — B. B.

Gorenjci blesteli v Krškem

Letošnji pregled amaterske gledališke ustvarjalnosti — XXI. srečanje gledaliških skupin Slovenije — je za obe gledališki skupini z Gorenjske končal več kot odlično. Kranjska predstava je bila med ostalimi sodelujočimi ocenjena kot najboljša, tako da greta enodejanski predstavi Čarobna noč in Na morju na letošnje Borštovo srečanje v Maribor. Radovljiški Linhartov oder pa se je odrezal od Linhartovim Ta veseli dan ali se ženi, saj je bila predstava odlična, da predstavlja slovenski

gledališki amaterizem na festivalu Bratstva in enotnosti v Prizrenu letos oktobra. Nemajhno bero priznanj pa so prinesli s Krškega tudi igralci: Jože Vinsek in Tine Oman sta prejela veliko Linhartovo plaketo za večletno ustvarjalno gledališko delo, Miran Kenda, Vladimir Rooss in Biba Uršič pa zlato Linhartovo značko za enkratno igralsko stvaritev sezone. Kranjski in radovljiški uspeh pa je treba ocenjevati glede na visoko raven, ki so jo po splošni oceni pokazale vse sodelujoče gledališke

skupine. Prav vsaka od predstav je imela nekaj svojskega tako glede repertoarja, režije ali igralske stvaritve. Že za srečanje v Krškem je bila predpisana ostra selekcija, saj se je za pregled letošnjega gledališkega amaterizma kosalo 29 predstav na poprejšnjih področnih revijah. Gorenjska regija je bila že tu nekaj posebnega, saj je selektor izbral za Krško kar dve predstavi kranjsko in radovljiško, kar se ni zgodilo v nobeni drugi regiji. »Z ne majhnim veseljem prinašamo domov ta lepa priznanja za naše delo,« je povedal Jože Kovčič iz kranjskega Prešernovega gledališča, ki je obenem tudi predsednik področnega združenja gledaliških skupin za Gorenjsko. »V dobrem letu delovanja našega združenja smo se kar lepo odrezali. Mislim pa, da prav ta kakovost nalaga tudi obveznosti do drugih šibkejših skupin v regiji; predvsem mislim tu na Tržič.«

Matki za kranjski grb — V galeriji Prešernove hiše v Kranju bo še nekaj dni odprta razstava osnutkov za novi grb kranjske občine. Razpravljenih je pet predlogov, od katerih je pet dokaj sprejemljivih. To so »Nagelje«, »Kranj 27«, »23347« in »2000«. Obiskovalci razstave lahko v knjigo »Kranj« svoje mnenje ali predlog, kateri osnutek bi bil po njihovem mnenju primernejši za novi grb občine Kranj. Ogled razstave še posebno pripomni delegatom kranjske občinske skupščine. — Foto: F. Perdan

Brezplačni učbeniki

Učbenice — Na pobudo zveze učiteljskih društev Slovenije so maja letos sklenili družbeni dogovor o uresnitvi akcije za brezplačne učbenike za učence v osnovnih šolah. Vsi učenci bodo ob koncu šolskega leta pustili učbenike v knjižnici, ki so odstopili preteklega leta, za kar bodo dobili 25 odstotkov prodajne cene kot izposojevalnino. Tisti učenci, ki se akcije nikakor ne bodo udeležili, bodo prispevali sto odstotkov prodajne cene, ki jih bodo takrat, ko bodo razdeljeni vsi učbeniki tistim učencem, ki so odstopili stare učbenike. Vsi učenci bodo ob koncu šolskega leta pustili učbenike v knjižnici, ki so odstopili preteklega leta, za kar bodo dobili 25 odstotkov prodajne cene kot izposojevalnino. Tisti učenci, ki se akcije nikakor ne bodo udeležili, bodo prispevali sto odstotkov prodajne cene, ki jih bodo takrat, ko bodo razdeljeni vsi učbeniki tistim učencem, ki so odstopili stare učbenike. Vsi učenci bodo ob koncu šolskega leta pustili učbenike v knjižnici, ki so odstopili preteklega leta, za kar bodo dobili 25 odstotkov prodajne cene kot izposojevalnino. Tisti učenci, ki se akcije nikakor ne bodo udeležili, bodo prispevali sto odstotkov prodajne cene, ki jih bodo takrat, ko bodo razdeljeni vsi učbeniki tistim učencem, ki so odstopili stare učbenike.

Če bodo knjižarne priznavale 5-odstotni popust zaradi nabave na debelo, bodo šole ta dobiček namenile delno nabavi novih učbenikov, delno pa raznim stroškom. Akcija za brezplačne učbenike pomeni tako prvi korak k uresnitvi naloge, da bi učenci dobivali učbenike zastoj. Šola bo povsem prevzela od staršev odgovornost, kje in kdaj kupiti potrebne učbenike, delovne učbenike in delovne zvezke, kar pomeni znaten prihranek pri času. Na šolah le upajo, da bodo prav vsi starši akcijo podprli in bodo tako učenci dobivali učbenike zastoj, obenem pa bolj cenili in lepše ravnali s knjigami. D. S.

Talci na Gorenjskem — Gorenjski muzej iz Kranja je pripravil v hali A Gorenjskega sejma v Kranju razstavo o talcih na Gorenjskem. Razstava je bila prijetna popestritev X. jubilejnega zbora gorenjskih aktivistov in borcev. (jk) — Foto: F. Perdan

Študentske stipendije iz Titovega sklada Le najboljšim

Študenti Titovega sklada se resda lahko pohvalijo, da imajo najbolj ugledno — tako po imenu kot po višini — študentske stipendije v državi. Vendar pa priti do nje ni lahko. Obdržati jo pa še manj. Izmed pogojev, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za dobitnike študentske stipendije iz Titovega sklada, omenimo le dva: za mlade delavce velja, da morajo biti delavci v družbeno-političnih organizacijah, samoupravnih organih in drugih skupnostih. Zadnji pogoj velja tudi za otroke delavcev (in kmetov-koope- rantov) s tem, da morajo dosegati v srednjih šolah praviloma odličen uspeh, v višjih in visokih šolah pa poprečno oceno 8, če se hočejo vpisati med kandidate za študentske stipendije iz Titovega sklada.

Štefan Skalarja je bilo treba poiskati v Kamni gorici. Učenec četrtega letnika strojnega oddelka tehnične srednje šole v Ljubljani je, študentsko iz Titovega sklada pa prejema kot mladi delavec. Po osnovni šoli je končal poklicno kovinarsko šolo v Radovljici in nato skoraj štiri leta delal v Plamehu. Istočasno je bil prisoten tudi v organizaciji občinske konference ZSMS, bil je sekretar aktivna mladih komunistov, precej dela pa so mu naložili tudi v krajevni skupnosti in delovni organizaciji.

Kandidate lahko predlagajo samoupravni organi organizacij združenega dela, organi družbenopolitičnih organizacij, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in vzgojno izobraževalne organizacije, o njih pa nato razpravljajo še občinske skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju, v zadnji stopnji pa izvršni odbor Titovega sklada. Učenci in študenti, ki jim je študentska podeljena, se morajo obvezati, da bodo v nadaljevanju šolanja dosegali: učenci srednjih šol praviloma odličen uspeh, študenti poprečno oceno najmanj 8, medtem ko morajo mladi delavci imeti izjemoma v prvem šolskem letu v srednji šoli prav dober učni uspeh, v višjih in visokih šolah pa najmanj oceno 7. Če teh pogojev ne izpolnijo, v naslednjem šolskem letu izgube pravico do študentske stipendije.

»Za šolo sem se odločil iz več razlogov; vedel sem, da mi manjka izobrazba, če hočem napredovati, ki sem jih opazil, reševati. Potem je prišla še bolezen, študij pa me je hkrati tudi veselil. Zdej celo razmišljam, da bi ga morda nadaljeval na strojni fakulteti.«

Štefan dobiva kot mladi delavec vsak mesec po 4060 dinarjev študentske stipendije, ki pa jih, kot je dejal, kar lahko porabi. Precej stanejo prevozi pa knjige in hrana.

Po podatkih republiške skupnosti za zaposlovanje imamo na Gorenjskem dvajset takih, najboljših. Šest jih je iz škofjeloške občine, dva iz radovljiške in eden iz jeseniške.

Erna Hafner iz Škofje Loke obiskuje drugi letnik ekonomske fakultete v Ljubljani. Zrelostni izpit na gimnaziji je opravila z odličnim, poleg tega pa je bila tista leta še članica predsedstva občinske konference ZSMS, vodja marksističnega krožka, predsednica šolskega športnega društva, tajnica planinske sekcije v gimnaziji, delala je v izvršnem odboru telesnokulturne skupnosti... Podobne naloge opravlja tudi zdaj. Najdemo jo v predsedstvu in sekretariatu občinske konference ZSMS, je vodja marksističnega centra pri občinski konferenci in predlagana celo za regijsko povezovalko za marksistične centre, je članica izvršnega odbora skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju, predsednica kulturne komisije v klubu študentov, rada se predstavi tudi kot igralka Loškega odra pa še kaj bi se verjetno našlo.

Na koncu mi je še zaupal, da gre z učenjem kar lepo in da je »potrebno« poprečno oceno presegel.

Pretekli mesec je v Ljubljani zasedala skupščina Titovega sklada in razpravljala o razpisu študentske stipendije za šolsko leto 1978/79. V tem šolskem letu bo sklad podelil dvesto novih študentske stipendije; petdeset študentske stipendije je namenjenih za mlade delavce, ki se vključujejo v študij iz dela, petdeset mladim delavcem za študij in strokovno usposabljanje ob delu, po petdeset študentske stipendije pa bodo dobili otroci delavcev, in to redni učenci srednjih šol in redni študentje višjih in visokih šol. Razpis je bil že objavljen in se bo iztekel 30. junija. Predloge zbirajo skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občinah.

»Letošnje ocene me malce skrbijo,« je pripovedovala Erna. »Poprečna ocena za to šolsko leto je 8,5, kar ni tako enostavno doseči, čeprav mi učenje sicer ne dela posebnih preglavic.« Erna dobiva študentsko stipendijo kot hči delavcev. Doma so poleg nje še štiri mlajši otroci. »2640 dinarjev, kolikor dobivam vsak mesec, uporabim v glavnem zase: za šolo, obleko in podobno.« Erna se v Ljubljano in domov vozi. Doma jo, če se vrne dovolj zgodaj, čaka kuhanje kosila, nato pa poleg učenja še številne družbene obveznosti pa bratje in sestre, ki jim rada pomaga pri šolskih težavah.

Tudi Boris Kozinc iz Hraš pri Lescah je mladi delavec, ki pa za razliko od drugih študira izredno, in sicer četrty letnik visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani. Z zaključnim izpitom strojnega tehnika se je zaposlil v Elanu kot konstruktor v remontu. Dela po štiri ure na dan, za štiri ure pa je prvo leto, ko še ni dobival študentske stipendije, prejel nadomestilo osebnega dohodka. Študentsko si je »prislužil« predvsem kot vrhunski športnik, poleg tega pa je v Elanu opravil tudi več tehničnih izboljšav.

»Naslednje leto bom študij dokončal. Najraje bi ostal v Elanu, kjer bi lahko svoje tehnično znanje in poznavanje mehanike koristno povezal z novim znanjem.«

Boris Kozinc je znan športnik. Letos je sodeloval na svetovnem prvenstvu v biatlonu in bil med 96 tekmovalci 69. To je dokaj lep uspeh, če preračunamo, da je moral najti čas tako za delo kot študij, tu celo prehitava z izpiti, in treninge. In če povem še to, da je povrh vsega še mlad mož in očka, je njegov delavnik izpolnjen prav do zadnje minute. H. Jelovčan

Titov sklad Jugoslavije šteje več kot 750.000 članov, ki so s svojimi sredstvi pripomogli, da je materialna podlaga sklada že presešla 250 milijonov dinarjev. Iz teh sredstev v tem šolskem letu prejema študentsko stipendijo 10.496 mladih delavcev in delavskih otrok v Jugoslaviji. V naši republiki je »Titovih študentov« le 151.

Iskra

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA

TOZD ZUNANJI TRG

vabi
k sodelovanju sodelavca za opravljanje naslednjih del in nalog

— za opravljanje manipulativnih
skladiščnih del (skladiščnik)

POGOJI: — končana poklicna šola elektro smeri
— eno leto prakse v stroki
— zaželen odslužen vojaški rok

Za navedeno delo in naloge je obvezno 3-mesečno poskusno delo.

Ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi v časniku Glas na naslov:
ISKRA COMMERCE, Kadrovska služba, Ljubljana, Topniška 58.

Želimo čiste, ne umazane vode!

Do leta 1980 morajo biti naše vode za tretjino manj umazane kot sedaj — Čiste vode del naše varnosti — Vode so skupna last, zato je skupna tudi odgovornost za njihovo čistočo

KRANJ — Slovenski vodarji in varstveniki okolja so pripravili na VI. sejmu opreme in sredstev civilne zaščite v Kranju izredno zanimivo in poučno razstavo o varstvu voda, ki se je raztezala na več kot 200 kvadratnih metrov. O pomenu te razstave, ki se bo iz Kranja preselila v še nekatere druge slovenske kraje, je obširneje spregovoril član republiškega izvršnega sveta dr. Avguštin Lah, ki opravlja tudi dolžnost predsednika komiteja za varstvo okolja.

Povzemamo nekatere njegove misli, ker menimo, da tudi na

Gorenjskem, ki se je dolgo ponasala z najbolj čistimi in bistri vodami, dosega onesnaženost voda in vodotokov kritično mejo.

Premisleka vredni so podatki, da priteče iz naših izvirov le 50 kubičnih metrov uporabne vode na sekundo, med izviri pitne vode pa jih je le še 5 odstotkov popolnoma čistih. Podatki so še naše večje pozornosti vredni ob ugotovitvi, da se bo poraba pitne vode do konca tega stoletja podvojila. Nujno moramo izdelati vodno bilanco, sicer utegnejo biti naše razvojne možnosti omejene.

Z vodo ravnamo preveč razkošno. V industrijsko razvitih deželah pride na prebivalca od 400 do 500 litrov vode, pri nas pa najmanj dvakrat več. Zato se tudi več umazane vode vrača v struge in povzroča nadaljnje onesnaževanje. Vsak liter umazane vode pokvari najmanj 15 litrov čiste vode! To velja za skoraj vse naše reke, vključno s Savo, ki so nekaj veljale za bisere našega rečnega bogastva. Zato bo uresničitev naloge, da morajo biti do leta 1980 naše vode za tretjino manj umazane, izredno zahtevna in težka. Zagotoviti moramo redno delovanje čistilnih naprav, jih plemeniti in bogatiti z novimi, v temelju spremeniti človeški odnos do vira življenja in v gospodarstvu izgrajevati zaprte vodne sisteme, ki bodo omogočale uporabo tiste vode, ki jo danes industrija še spušča v rečne tokove, potoke, kanalizacijo itd. Manj mora biti kloriranja, ki ga v številnih

državah že opuščajo. To je naš dolg do sedanjega in prihodnjih rodov, obenem pa tudi obveznost do mednarodnih pogodb in konvencij o varstvu voda, katerih podpisnik je tudi naša država.

Nepotrebno je vprašanje, kdo naj to stori! Vode so naše in za njihovo prvobitnost in čistost smo odgovorni vsi posamezniki v vsakdanjem življenju, delavci v združenem delu in prebivalci krajevnih skupnosti. Več se želimo pogovarjati o čistih vodah je dejal dr. Avguštin Lah, in vedno manj o umazanih.

Čiste vode so namreč tudi del naše varnosti!

J. Košnjek

Ob prizadevanjih za čistejši kraj

V prizadevanjih za čistejšo in bolj urejeno okolje je krajevna skupnost Grad naletela tudi na nekatere težave in razočaranja. Ne bi omenjali nepripravljenosti nekaterih vaščanov, da se pridružijo skupni akciji. Še bolj boleče je stanje rojstne hiše skladatelja Davorina Jenka v Dvorjahu.

Obzidje z vzdanimi okni iz porušene hiše, spomenik v sredini in okrasni nasad stojijo pozabljeni. Dvakrat na leto ga obiščejo otroci, ki poberejo smeti, posadijo se rože in nekaj časa je vse v redu. Potem pa — tako kot pred nedavnim — pride kak zbiralec narodnega blaga ali pa morda graditelj počitniške hišice in si prisvoji eno ali dve od zamreženih oken Davorinove rojstne hiše. Na kosmato vest zbiralec starin ne kaže trkati. Raje se upražimo, kdo je kriv, da do tega lahko pride. Samo razpadajoča odvoj je najbrž ne, ampak tisti, ki so odgovorni za njegovo vzdrževanje.

D. Zlebir

Srečanja

Justa pravi:

»Že 26 let sem vojak!«

Zirovnica — O naši Justi sem se namenil nekaj povedati. O Podgornikovi Justi. Tisti, iz Zirovnice, ki jo otroci kličejo za teto pa menda jo tudi sicer vsak pozna. Saj je le malo ljudi, ki bi tako nasmejano korakali v življenju.

Slučajno sva se srečala. Jaz v vojaški suknji, ona pa kot civilna oseba, zaposlena v kasarni kot perica. Že 26 let skrbi za svojih nekaj sto fantov. Ob vsem tem pa še vedno najde čas za druga opravila — le sesti in poklepetati ne zna, že vso vrsto let ne.

Govorila je o sebi, ob delu, tako kot ona zna — o velikih stvareh kar mimogrede. In neprestano se smeje: »Veš, ko sem nesel bombo belogardistom in Italijanom leta 43, je veliko v zrak pometalo.« Kot da pripoveduje o tem, kako je nasla v košu seno do jasli, saj je morala že od svojega sedmega leta služiti pri okoliških kmetih in skrbeti zase. Potem je nadaljevala: »Ko bi ti vedel, koliko partizanov sem pokopal! Sami mladi fantje so bili. Tudi moj brat, s partizanskim imenom Suljo, je padel 43. leta.« Izginil je mir z obraza in oči so se zopet smejale. Po vojni se je zaposlila in delala v skladišču na gradbiščih hidrocentrale v Zirovnici. Zdaj, ko jo tudi sam poznam, se ne čudim pripovedovanju, da je v enem mesecu poleg redne plače dobila še nagrado, ki je bila dvakrat večja od zasluzka.

»1952 sem prišel k vojakom. Pozimi je bilo kar hudo. Vse smo prali na roke, kar led se je delal na predpasniku. Pa v barakah smo bili. Zdaj pa smo lepo na toplem in pralne stroje imamo. Tudi vojaki ne vedo, koliko lažje jim je danes služiti.« Uživam v njeni prvinskosti in v njenem trdovratnem vztrajanju v narečni posebnosti, ko uporablja moški spol tudi tedaj, ko govori o sebi.

Justa je velik delavec. Sicer pa je to potrdila tudi družba, saj je dobila že nekaj priznanj in pohval za svoje delo. Predsednik republike Tito jo je nagradil z medaljo dela. Ni treba posebej poudarjati, da ji to priznanje pomeni največ.

Zdaj bo kmalu odšla v pokoj in najbrž ne bom edini, ki jo pridem obiskat. Če je ne bo več v kasarni, potem jo bomo obiskali v Zirovnici, kjer bomo popražali po teti Justi, ki se je bomo vedno spominjali.

MA

Zanemarjeni lokali odbijajo goste

Radovljica — V občini ugotavljajo, da prav vsi gostinsko turistični objekti še niso tako urejeni in opremljeni, kot bi morali biti. Posebno v zadnjih letih so jih sicer precej obnovili, predvsem na Bledu in v Radovljici, medtem ko je nekaj gostinsko turističnih obratov Bohinja še zastarelih in slabo vzdrževanih.

Poseben problem predstavljajo tisti zasebni gostinski obrati, kjer so lastniki zgradb, opreme in naprav organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in turistična društva, posamezniki pa jih imajo v najemu. Največ takšnih obratov — v občini jih je 15 — je v slabem stanju, kar se odraža tudi v kvaliteti uslug. V obrate razmeroma malo vlagajo, včasih pa celo ni sredstev za redno vzdrževanje. Lastniki zgradb najemninno porabijo za druge namene, najemnik gostinskega obrata pa nima interesa za večja vlaganja, temveč mu je predvsem cilj, da čimveč iztrži. Še posebno je pereče tam, kjer se najemniki menjajo vsaki dve leti. Pomembne pomanjkljivosti gostinskih obratov pa so še v tem, da premalo pozornosti posvetijo ureditvi okolice objekta, odlaganju embalaže, ureditvi nasadov in zelenic kot čistoči v kuhinji in v sanitarijah. Pojavljajo se zanemarjeni jedilni listi in vinske karte, kar gosta odbija.

V Radovljici so pred lansko sezono sklicali posvet za vse zasebne gostince v občini in na posvetu so opozorili na vse pomanjkljivosti ob ureditvi. Ugotavljajo, da je posvet zelo dobro uspel, saj so zasebni gostinci takoj začeli z ureditvijo lokalov in odpravili hujše pomanjkljivosti.

Tržna inšpekcija ugotavlja, da so cene gostinskih storitev zadovoljive, vendar so seveda še vedno primeri, ko posamezni gostinski delavci gostu več zaračunajo kot so cene na ceniku. Tudi cene gostinskih storitev po kategorijah obratov niso usklajene in so večinoma enake ne glede na kategorizacijo ali kvaliteto uslug.

V radovljiški občini je tudi pet kampov, ki so dokaj dobro urejeni in opremljeni. Tudi preskrba kampov je urejena tako, da so v neposredni bližini kampa prodajalne z živili in možnost prehrane v gostinskih obratih. Vendar so kljub dobri urejenosti še vedno pomanjkljivosti, ko so kampi urejeni le za določeno število gostov, sprejemajo pa jih precej več kot je zmogljivost naprav, kar pa povzroča nered in nezadovoljstvo gostov.

D. S.

Komisija za MDR, ki je v združenem delu
Veletrgovine Živila Kranj
TOZD Maloprodaja

objavlja naslednje proste naloge in opravila

- I. za področje RADOVLJICE — letno kopališče
1. POSLOVODJE GOSTINSKEGA OBRATA
 2. KV NATAKARJA

II. za področje BLEDA

3. KV PRODAJALCA
4. KV NATAKARJA
5. ADMINISTRATORJA

Pogoji:

pod 1.: poslovodska šola gostinske smeri, 3 leta delovnih izkušenj
pod 2. in 4.: poklicna šola gostinske smeri, 1 leto delovnih izkušenj
pod 3.: poklicna šola za prodajalce, 1 leto delovnih izkušenj
pod 5.: nižja administrativna šola, 1 leto delovnih izkušenj

Pod 1–4 se delovno razmerje sklene za določen čas (za čas turistične sezone).

Pod 5 se delovno razmerje sklene za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.

Prijave sprejema z dokazili kadrovska služba v podjetju — Kranj, Cesta JLA 6/IV 15 dni po objavi.

Tekstilna industrija
Tekstilindus Kranj

razglašča naslednja prosta
dela oziroma naloge:

1. PRODAJANJE BLAGA ZA IZVOZ
(komercialni sektor)

Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, organizacijske, komercialne ali tekstilne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju strokovnih del oziroma nalog v tekstilni stroki, aktivno znanje nemškega jezika, zunanjetrgovinska registracija oziroma, da jo kandidat pridobi v dveh letih, aktiven družbeno-politični delavec, moralno neoporečen ter da ima osebne kvalitete, ki zagotavljajo uspešno opravljanje teh del oziroma nalog

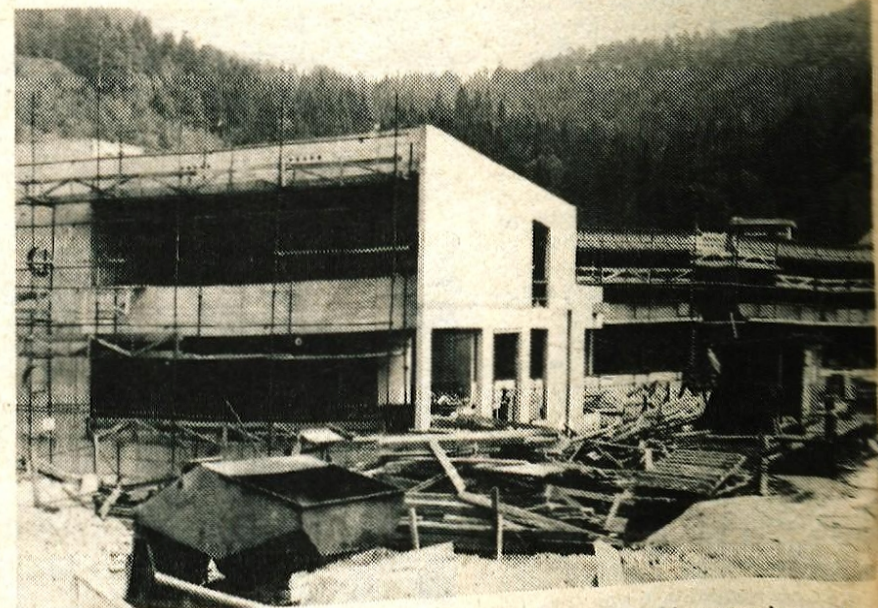
2. STENODAKTILOGRAFIRANJE
(sekretariat)

Pogoji: 2-letna administrativna šola. Zaželen je praksa. Zaposlitev je za določen čas, in sicer gre za nadomeščanje delavke med porodniško odsotnostjo.

3. STENODAKTILOGRAFIRANJE
(kadrovski sektor)

Pogoji: 2-letna administrativna šola. Zaželen je praksa.

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisne prijavitelne v kadrovski sektor v 10 dneh od dneva objave.

Jesenice — Jeseničani so se pred leti odločili za občinski samoprispevek za izgradnjo šolskega centra na Plavžu. Prispevali bodo pet let, šolski center pa delavci Gradbinca z Jesenic že uspešno gradijo. V njem bodo učilnice celodnevno šole in vzgojnovarstvena ustanova ter prostori za ostalo dejavnost osnovnošolske mladine. — Foto: F. Perdan

V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM

RESTAVRACIJA
Lesci — V nedeljo, 4. junija, je bilo na športnem igrišču v Lesci tekmovalje službenih psov za sestavo reprezentance za evropsko prvenstvo. Tekmovali so v sledenju, poslušnosti, napadu in v obrambi. Tekmovalja, ki je organizirala Kinološka zveza Jugoslavije, pripravila pa Društvo za vzgojo in vzrejo športnih in službenih psov Bled, se je udeležilo 21 tekmovalcev iz Slovenije. Najboljši je bil Vox, last Milana Ulčarja z Jesenic, drugi je bil Cezar Staneta Korena iz Lesci, tretji pa Bart, lastnika Djakula iz Ljubljane. Četrti je bil Polux, last Nade Serge iz Žalca. Prvi štiri se bodo morali udeležiti nekaj tekmovalj in pokazati svoje znanje, preden bodo lahko udeležili evropskega tekmovalja jeseni. — B. B.

PRED NOVIMI NALOGAMI V KS CERKLJE

Cerklje — V ponedeljek je bil v združenem domu občanov krajevnega skupnosti Cerklje, na katerem so v obsežnem dnevnem redu med drugim dali predlog in ga nato tudi potrdili za nov 17-članski svet krajevnega skupnosti, predsednika in podpredsednika. Dosedanji predsednik sveta KS Cerklje Janez Žargaj je podal poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju. Kar veliko je bilo narejenega v tem času. Najpomembnejše je vsekakor asfaltiranje cest, urejanje komunalne dejavnosti in ureditev javne razsvetljave. Občani sami so prispevali denar in s prostovoljnimi delom prek 40 starih milijonov.

V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM

Dobro delali

Radovljica — Na seji krajevnega odbora SZDL Radovljica, ki se je udeležilo okoli 50 delegatov, so najprej obravnavali poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju, izvršnega odbora in drugih organov. Ugotovili so, da je bilo minulo mandatno obdobje izredno bogato s številnimi

akcijami, med katerimi so bile tudi uvedba krajevnega samoprispevka ter več javnih razprav. Zelo uspešno so organizirali tudi javne družbenopolitične in kulturne prireditve, kjer so pritegnili vse krajevne organizacije in društva, ustanovili novo kulturno-umetniško društvo, novo osnovno organizacijo ZSMS, ulične odbore za ljudsko obrambo ter organizirali nekaj javnih tribun in tiskovno konferenco. Močno so okrepili tudi delo delegacij in opravili vse kadrovske in druge predvolilne postopke.

Med pomanjkljivostmi, ki še vedno spremljajo delo, so tudi pomanjkljivo informiranje, nedejavnost nekaterih hišnih svetov, počasno reševanje perečih problemov ulic in naselij ter še vedno neizpolnjevanje obveznosti ob zahtevah zborov občanov. Vse naloge bodo oblikovali v akcijski program, ki ga bodo posredovali vsem uličnim in vaškim odborom.

Na seji so tudi za novega predsednika izvolili Borisa Ribiča, za podpredsednika Franja Greca in za tajnico Pavlo Avsenek. Potrdili so tudi imenovanje vseh novih predsednikov uličnih in vaških odborov SZDL.

Za ščepec lepega vedenja

Pred dnevi (3. junija) so se v Hudičevem žlebu na Prisojniku smrtno ponesrečili trije mladi fantje — alpinisti. Reševalcem je uspelo le eno življenje otepi smrti: Tamaro Likar je helikopter prepeljal v jeseňiško bolnišnico.

Zvečer, v soboto, ob 21. uri, so prišli zgarani, premočeni in do konca utrujeni gorski reševalci do Koče na Gozdu. Da bi se odpočili, prespali — naslednje jutro jih je čakal prenos treh trupel v dolino.

Toda, glej: v koči je skupina fantov in deklet (planinci so bili le po oblačilih, ne po srčni kulturi!) pela in pila. Četudi so vedeli za strašno nesrečo v bližini, jih to ni toliko motilo, da ne bi vsaj kasetofona malce utišali. Peli, pili, plesali so kar naprej. Kot, da bi jih tragedija sploh ne prizadela.

No, če bi imeli nadebudni mladinci v sebi vsaj ščepec lepega vedenja, bi ob prihodu reševalcev v kočo utihnili in se zresnili. Toda ne, noreli so kar naprej!

Užaljeni reševalci so potem odšli iz koče, da se kje drugje odpočijejo za napore prihodnjega dne.

JR

Vremenar

Slovensko ime za junij je gotovo izmed vseh najlepše — rožnik. Vse cvete, tudi trava in drevo. Zato moder kmet v tem mesecu kosi: cvetoče trave še kot seno opojno diše; živina ima travo prve košnje najraje.

Kmečka modrost v starih rekah za mesec junij: Sever, ki v tem mesecu pogosto vleče, nam v deželo obilo žita privleče.

Če o kresu dežuje, orehom škoduje.

Če vinska trta ne cvete kresnika, ostane v tolažbo le lesnika!

O svetem Vidi — se skozi noč vidi

O kresi se dan obesi.

Argentina 78 — 11. svetovno prvenstvo v nogometu

linijo, zaznamovano z naloženimi kamenčki, ki je delila igrišče na dve enaki polovici.

Pred začetkom igre sta se obe ekipi postavili za svojo »golo« črto, preko katere je morala ekipa, ki je želela zmagati, poriniti žogo mimo vseh nasprotnih igralcev. Igrati pa je bilo dovoljeno tako z nogami kot tudi z rokami. Žogo je na sredino igrišča vrgla nevtralna oseba in šele takrat so se smeli proti njej pognati istočasno s svoje »gole« črte igralci obeh ekip. O podobnih igrar je pisal tudi Homer, najstarejši grški pesnik, avtor Iliade in Odiseje, ki je živel v 8. stoletju pred našim štetjem.

Rimska igra z žogo, harpastum, je bila po opisu zelo podobna grški igri episkyros, iz česar »Vocabolario della Crusca« leta 1612 sklepa, da se je igra dejansko k Rimljanom od starih Grkov tudi preselila. Vendar pa je bila po oceni rimskega državnika, pesnika in stoiškega filozofa Luciusa Annaeus Seneca, ki je živel od 4. leta pred našim štetjem, pa do samomora v 65. letu našega štetja, igra z majhno napolnjeno žogo, za katero so se poganjali večinoma rimski legionarji, groba in ostru. Zato ni presenetljiva ugotovitev, da so se Rimljani, katerih legije so križem kražem po velikani-

ski državi preganjale bradate Barbare, prav gotovo z enako »zavezatostjo« (ali »krvoločnostjo«, če povemo še bolj po pravici) podili tudi za žogi podobnim okroglim predmetom.

Motiv z ene prvih mednarodnih nogometnih tekem v zgodovini nogometa. Odigrali sta jo reprezentanci Anglije in Škotske leta 1873 v Glasgouu.

POPOTNI POGOVORI

O MORAVŠKI DOLINI, LIMBARSKI GORI IN O ČRNEM GRABNU

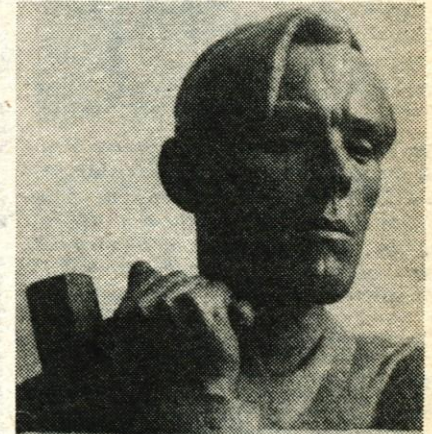
ZAPISUJE ČRTOMIR ZOREC

(31. zapis)

Moravški Češnjčani (moram tako reči, ker prav blizu — pri Domžalah — so tudi Češnjice in Češnjčani) mi pa res lahko zamerijo, ker jih v teh zapisih še nisem obiskal. Bil sem sicer tam (saj je le 1 km daleč od Moravč, proti jugu, med Drtijo in Tuštanjem) — a sem si pogovor o teh Češnjčkah prihranil. Zato, da bi kaj več povedal o njihovem rojaku, kiparju — umetniku Tinetu Kosu, zdaj že 84 let starem seniorju slovenskih kiparjev. — Več let sem stanoval prav blizu njegovega ateljeja v Ljubljani (za Bežigradom, v Livarski ulici). Bila sva si tudi bežna osebna znanca — imponiral mi je zaradi svoje osebne skromnosti in vsakdanje vnanjosti. Bolj je bil podoben kakemu uradniku na pošti ali v banki. Nobene dolge grive, nobenih širokrajnih klobukov, nobena znamenja, da je to bil eden od najbolj vidnih slovenskih kiparjev — umetnikov v obdobju med obema vojnama. — Zdel se mi je prej dolgočasen kot zanimiv. A to je bil le vnanji vtis. Po svojih delih pa je bil očiten socialist, glasnik angažirane umetnosti. Saj je v pretežni meri upodabljal delavce in kmete pri njihovem trudapolnem delu. Gospodski, salonski portretist pa Tine Kos res ni bil!

— garati so morali, če so hoteli živeti. Posebno, če so imeli družine. To pa je Tine Kos imel.

Za kruh je ustvarjal javne spomenike (tudi v Kranju, na sedanjem Trgu revolucije, je stala njegova kiparska umetnina — kralj Peter I). Za narodno skupščino stare Jugoslavije, za Jadransko-Solunarsko banko, za ljubljanske banke je kot kruhoborec ustvarjal dragocene umetnine. Vmes je sprejemal naročila za spomenike padlim vojakom v prvi svetovni vojni. — No, po osvoboditvi pa se je mož docela razživel: spomeniki NOB (v Moravčah, na Pokljuki) kažejo kiparja v polni ustvarjalni moči.

Tine Kos: kiparjev avtoportret (žgana glina)

KIPAR TINE KOS

Pravzaprav Valentin, saj je Limbarska gora s svojima bratoma Valentinom in Peregrinom, gotovo obvladovala miselnost Moravčanov: v vsaki družini, vsaj kolikor vem, imajo Valentina.

Rojen je bil naš Tine Kos v Češnjčkah dne 29. januarja l. 1894. Peti po vrsti, izmed trinajstih otrok. V kmečki hiši, kjer je toliko lačnih ust, ni prav lepo. Revščina, pomanjkanje vsega, vsega.

Moravški učitelj Toman je v fantiču spoznal ustvarjalni talent in pregovoril starše, da so dvanajstletnega nadebudnega poslali v Ljubljano, v uk na tedanjo obrtno-kiparsko šolo.

Tu se je naučil podobarskega rokodelstva; po umetniško iskro pa se je osemnajstletni Tine podal na Dunaj, na akademijo. Bilo je to l. 1913.

A, glej nesrečo: za vojake pravšnje zrel, je moral Tine Kos odriniti na fronto — in tam ostati kar štiri leta.

Po vojni, l. 1919, je znova šel na Dunaj in v prihodnjih letih dovršil akademski študij. En semester je prebil še v Pragi — saj so tam delali in učili svetovno znani kiparji Štursa, Kátka, Myslbek in Španiel.

No, potem pa je Tine Kos dobesedno pljunil v roke in kot čebela marljivo modeliral, rezbaril in klesal — svobodni umetniki v onih časih niso imeli nobenih podpor, ne stricev

KMET — DELAVEC

Kot, da bi bil zagledan v resnobo trdega dela. Nobenega veselja, nobenega smeha ni v Kosovih plastikah. Le resnoba in grenkoba. Včasih tudi le topa vdanost... Ze naslovi Kosovih del kažejo socialno usmeritev: Livar (za spomenik NOB v Štorah, visok 4 m), Mati reže kruh, Talec, Ranjenec, Upornik, Sejalec, Dekle z lončkom, Revolucija, Delavec (upodobil je samega sebe!), Dekle na polju, Planšarica, Žagar, Delavski par itd., itd.

Kosove plastike niso baročno vihrave, tudi niso klasično lepe — trde so, brez okraskov, roke so žuljave, čela razbrzdana v globokih gubah.

Kako je s Tinetom Kosom sedaj, ne vem. Živi še; če ustvarja — to bi rad vedel. Obiskal ga bom v prihodnjih dneh. Kot velja Maksim Gaspari za najstarejšega med slovenskimi slikarji, tako velja Tine Kos za najstarejšega slovenskega kiparja. — Obema ne smemo želiti — kot to pomotoma radi storimo — še mnogo let dela in uspehov, obema moramo želiti le mirno, tiho življenjsko jesen. In da bi se spočila...

neki Marco Lastri še leta 1821 v delu »Porta al Prato e gioco del calcio« pozival na njihovo ponovno oživitve.

Zato pa je dedščina starih Grkov in Rimljanov skozi stoletja ohranjena v številnih zapiskih zlasti v Angliji. Tako angleški kroničar W. Fitzstephen v 12. stoletju omenja »neko priljubljeno igro z žogo«, katero sta na pustni torek igrali ekipi dveh celov po ulicah in predmestjih Londona. V 14. stoletju so te igre postale povsem običajne. Ker pa so pričele »ogrožati državljane«, so bile v letu 1314 prvič prepovedane s posebnim kraljevim dekretom. Tej prepovedi so v Angliji sledile še druge. Ali je bil pravi razlog za prepoved res ogrožanje državljanov, lahko le uganemo. Mnogo bližje resnici utegne biti razlog prepovedi, posebno tistih po letu 1365, da so prebivalci veliko raje trenirali igro z žogo kot pa streljanje z lokom.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

Nogomet

Uspešen nastop Gorenjcev

V četrtek, 8. junija, so bile v Sloveniji odigrane v članski in mladinski konkuren...

NK »RUDAR« TRBOVLJE: NK »PARTIZAN« NAKLO 0:2 (0:1)

NK »MERCATOR« LJUBLJANA: NK »SAVA« KRANJ 3:0 (0:0)

Zmaga in poraz

V zaostali tekmi kranjsko-ljubljansko-domstalske lige za kadete je ekipa Kranj...

KOROTAN DRUGI? Dve koli pred koncem so bili v ONL dose-

Zmaga in poraz: Korotan 1:2, Sava 1:3, Britof 1:2, Sava 2:1 in Primaskovo B: Preddvor...

Za slovo zmaga

KRANJ - SNL Gorenjska: Vozila 2:1 (1:1), stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 50...

nesreče

Cesta ni bila prosta

Kranj - V petek, 9. junija, ob 16. uri se je na Ljubljanski cesti pripetila prometna nezgoda.

Nepreviden kolesar

Kranj - Na regionalni cesti v Britofu se je v soboto, 10. junija, ob 15.10 pripetila prometna nezgoda.

Nenadoma v levo

Jesenice - Na Kidričevi cesti se je v soboto, 10. junija, ob 15. uri pripetila prometna nezgoda.

Nezgoda v ovinku

Kokra - V nedeljo, 11. junija, ob 9. uri se je na regionalni cesti v Kokri pripetila prometna nezgoda.

Vodniška služba preslabo organizirana

Jesenice - Naše gore vsako leto obišče skoraj dva milijona domačih in tujih obiskovalcev...

Požar

Radovljica - V četrtek, 8. junija, dopoldne je začelo greti v odlagališču starih predmetov v kleti stanovanjskega bloka na Cankarjevi 2.

Pet ranjenih

Gozd - V soboto, 10. junija, se je na magistralni cesti v Gozdu pri Kranjski gori pripetila prometna nezgoda.

Radovljiške črne točke

Radovljica - Lani je bilo v občini 110 prometnih nezgod ali 8 odstotkov več kot v letu prej.

postaviti semafor z utripajočo lučjo pred prehodom za pešce. Tudi v Lescah na križišču so se razmere popravile zaradi prepovedi zavijanja v levo...

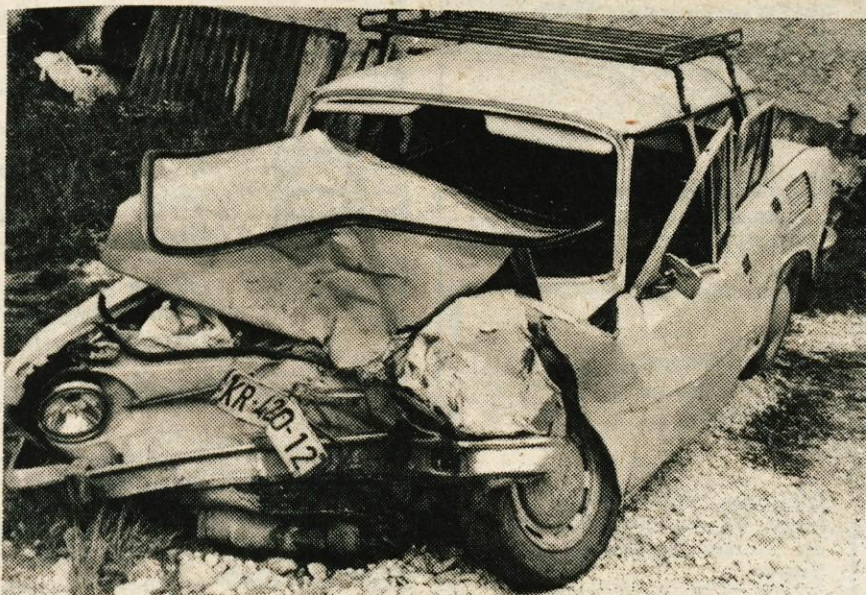
Na področju prometne vzgoje bi morali marsikje intenzivneje delati. Po statističnih podatkih je bilo lani zaradi tehničnih pomanjkljivosti na tehničnem pregledu zavrznjenih kar 38 odstotkov vozil...

Koliko smo dali za zimsko službo?

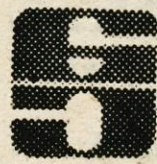
Ljubljana - Letošnji štirje meseci obilnih snežnih padavin so zahtevali od slovenske cestne službe precej več dela kot v enakih obdobjih preteklih let.

Urediti nadvoz v Naklem

Kranj - Strokovna služba republiške skupnosti za ceste, ki skrbi tudi za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest, je predlagala odpravo nekaterih črnih točk na slovenskih cestah.

Gozd - Pet ranjenih je bilo v osebnem avtomobilu znamke škoda, potem ko je voznika Franca Štukla na mokri cesti zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v avtomobil...

ABC Pomurka Trgovsko proizvodna organizacija Golica Jesenice Temeljna organizacija INDUSTRIJA-OBRT

ponovno objavlja prosta dela in naloge V DE TAPOPLASTIK na Jesenicah, Titova 63

- 1. Vodje DE TAPOPLASTIK 2. dveh polagalcev talnih oblog I.

Pogoji:

- pod 1.: - srednja šolska izobrazba gradbene smeri - štiri leta ustreznih delovnih izkušenj - potrebne vodstvene sposobnosti in aktiven odnos do razvijanja samoupravljanja - trimesečno poskusno delo
- pod 2.: - končana poklicna šola za tapetnika, soboslikarja ali mizarja - tri leta ustreznih delovnih izkušenj - zaželeno je ustrezno znanje za polaganje talnih oblog - trimesečno poskusno delo

Delo se združuje s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Kandidati naj ponudbo z dokazilom o strokovnosti ter opisom dosedanjih zaposlitev pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: ABC POMURKA - Trgovsko proizvodna organizacija GOLICA Jesenice - Kadrovska služba - Jesenice, Titova 1.

Stanovanje ni na voljo.

LOKA n. sol. o. Škofja Loka, zbor delovne skupnosti skupnih služb objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- 1. vodje kadrovskega sektorja

Za kandidate se zahteva poleg izpolnjevanja splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja še izpolnjevanje naslednjih posebnih pogojev:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo pravne, upravne ali organizacijske smeri s 4-letno prakso za visoko in 5-letno prakso za višjo izobrazbo na podobnih ali enakih delih.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: LOKA, DS Skupnih služb, kadrovski sektor, Kidričeva 53, Škofja Loka.

Gasilsko društvo Škofja Loka

pride v nedeljo, 18. junija 1978, ob 13. uri

VELIKO TOMBOLO

na nogometnem igrišču v Puštalu

Dobitki: avto 125 P 1500 avto zastava 750 lux motorni čoln s prikolico in še 12 večjih dobitkov, 80 činkvinov, 120 kvater in 150 tern

Po tomboli prosta zabava s plesom Igra ansambel Ivana Ruparja s pevci Puštalski fantje Pridite sreča vas čaka

Odbor za medsebojna razmerja delavcev delovne organizacije

FILBO BOHINJSKA BISTRICA Triglavska 35 64264 Boh. Bistrica

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- 1. PRIPRAVNIKA V TAJNIŠTVU DELOVNE ORGANIZACIJE 2. 5 KV KLJUČAVNICARJEV ALI KLEPARJEV

Pogoji:

- K1 Fakultetna ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri, s smislom za delo na organizaciji računovodstva, priprave gradiv za delo samoupravnih organov in tajniških del. Poseben pogoj: moralnopolitična neoporečnost
- K2 Poklicna šola ustrezne smeri, zaželeno delovne izkušnje in 2-mesečno poskusno delo.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov DO. Vloga z dokazili o strokovnosti sprejema tajništvo DO FILBO BOHINJSKA BISTRICA 15 dni od dneva objave.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za pošiljanje prijav.

ČGP DELO TOZD PRODAJA
Podružnica DELO Kranj
Kranj, Koroška 16

vabi k sodelovanju

1. več raznašalcev
za dostavo časopisa DELO na dom naročnikom v Kranju, Škofji Loki in v Trziču.
2. več prodajalcev
za prodajo v kioskih na področju Kranja, Škofje Loke, Trziča, Jesenic in Kranjske gore za določen čas in sicer v juliju, avgustu in septembru za nadomeščanje prodajalcev med rednimi letnimi dopusti.
3. prodajalca
za prodajo časopisov od 20. 6. do 31. 8. v Avto-campu Šobec.

Prijave sprejema ČGP DELO podružnica Kranj, Koroška 16 do vključno 16. junija 1978.

Central Kranj
TOZD Gostinstvo

V hotelu Kazina na Jezer-skem prirejamo 17. junija ob 20. uri družabno zabavno prireditev

MISS
SRČKOV
JEZERSKO

Ob prijetni glasbi ansambla Sibila vas bomo postregli z novim izborom hišnih specialitet.

Hotel Kazina Jezersko

Delavci

Poklicna šola Kranj, Cankarjeva 2,
razpisuje prosta dela in naloge za:

1. TRI UČITELJE PREDMETOV
ELEKTRO STROKE
2. UČITELJA PREDMETOV
KOVINARSKÉ STROKE

Razpisni pogoji:

pod 1. inž. ali dipl. inž. elektrotehnike, moralnopolitične
vrline

pod 2.: inž. ali dipl. inž. strojništva, moralnopolitične vrline

Nastop dela s 1. 9. 1978.

Razpis velja do zasedbe.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: Poklicna šola Kranj, Cankarjeva 2, 64000 Kranj.

Stanovanja ni!

Obvestilo

V 8. številki Uradnega lista SR Slovenije je 8. aprila 1978 izšel Zakon o civilnih invalidih vojne. Upošteva to pozivamo vse civilne invalide vojne, ki smatrajo, da bi lahko na osnovi omenjenega zakona uživali posamezne oblike varstva, naj pošljejo svoje vloge na občine, in sicer upravnim organom, ki so pristojni za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov.

Omenjeni prosilci naj se javijo pri svojem medobčinskem društvu civilnih invalidov vojne, to je za področja občin Kranj, Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Trzič, Društvo civilnih invalidov vojne Kranj. Društvo ima uradne ure vsako sredo od 16. do 18. ure v Domu invalidov in borcev Kranj, Levstikova ul. 8/I.

Posebej opozarjamo osebe, ki so zaradi vojnih dogodkov utrpeli trajno anatomsko ali funkcionalno okvaro organizma zaradi telesne ali psihične poškodbe ali bolezni oziroma njenega poslabšanja, da je za njih rok za vložitev zahtevkov po že omenjenem zakonu odprt.

Medobčinsko društvo
civilnih invalidov vojne Kranj

SKUPŠČINA OBČINE TRZIČ

Svet delovne skupnosti
upravnih organov
Komisija za delovna razmerja

objavlja dela in naloge

**STROJEPISKE
IN BLAGAJNIKA**

v davčni upravi
skupščine občine Trzič

POGOJI:

- končana dveletna
administrativna šola
- eno leto delovnih izkušenj
- moralnopolitične kvalitete

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi v 15 dneh od objave, komisiji za delovna razmerja skupščine občine Trzič. Prijavljene kandidature bomo obvestili o izbiri v 30 dneh od objave.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

v Kranju, Cesta JLA 2 - z n. sol. o.
TOZD Agromehanika Kranj -
z n. sol. o.

ponovno objavlja na podlagi sklepa
Odbora za medsebojna razmerja
naslednja dela in naloge

**PRODAJA REZERVNIH DELOV IN GUM
IZ KMETIJSKEGA PROGRAMA**

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo še naslednji posebni pogoji:

- KV avtomehanic, 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

Dela in naloge se objavljajo za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjega dela Splošno kadrovske-mu sektorju KZK Kranj, v Kranju, Cesta JLA 2, v 15 dneh od objave.

Triglav konfekcija Kranj

vam nudi večjo izbiro ženskih letnih oblek in halj iz bombaža in frotirja.

Vse izdelke dobite v naših prodajalnaj v Kranju, Trziču in Kamniku.

**Kmetijsko živilski kombinat
Kranj**
TOZD Komercialni servis Kranj
z n. sol. o.

GRADITELJI!

Skladišče gradbenega
materiala
HRASTJE, tel. 26-371

Nudimo vam po konkurenčnih
cenah gradbeni material:

- Schiedel - YU - dimnik
- stavbno pohištvo
(okna, vrata) »Inles«
- parket - lamelni
- betonsko železo
- hidrirano apno
- strešnik »Novoteks«
- betonske mešalce 100 litrov

Izkoristite ugoden nakup!

LOKA, n. sol. o.
Škofja Loka,

TOZD proizvodnja Peks,
Kidričeva 53,
objavlja javno licitacijo

**ZA PRODAJO RABLJENIH
OSNOVNIH SREDSTEV
IN INVENTARJA**

Licitacija bo 20. junija 1978 od
8. do 10. ure na sedežu TOZD
Kidričeva 53.

Izključna cena brez prometnega davka bo objavljena na licitaciji. Davek plača kupec.

Veletrgovina Špecerija Bled

TOZD Maloprodaja n. sol. o.
Bled, Kajuhova 3

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu TOZD Maloprodaja razpisuje
prosta dela in naloge za določen čas:

prodajalca I

Pogoji: srednja poklicna (KV) izobrazba trgovske smeri,
mešane stroke

Kandidati naj pismene ponudbe pošljejo v 10 dneh po objavi na naslov: Veletrgovina Špecerija Bled, TOZD Maloprodaja, Bled, Kajuhova 3.

Hotelsko turistično podjetje Bled

z n. sol. o.
TOZD hotel Krim

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. ŠEFA RECEPCIJE

Pogoj: srednja šola ekonomske ali hotelske smeri, znanje dveh tujih jezikov s 3-letno prakso na delovnem mestu receptorja

2. RECEPTORJA

Pogoj: KV gostinski delavec s 3-letno prakso na delovnem mestu receptorja - znanje enega tujega jezika

3. NOČNEGA VRATARJA

Pogoj: KV ali priučeni hotelski vratar z 2-letno prakso

4. INTERNEGA KONTROLORJA

Pogoj: ekonomska srednja šola s prakso

5. NATAKARJA-ICE

Pogoj: KV natakara-ica s 3-letno prakso

6. KUHARJA-ICE

Pogoj: KV kuhar-ica s 3-letno prakso

Prijave pošljite na Odbor za medsebojna delovna razmerja TOZD Hotel Krim Bled.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Razstava šotorov in opreme za taborjenje pred hotelom Creina v Kranju

**Kokra
Kranj**

Prodaja
v GLOBUSU
na
športnem
oddelku

Šotori: Induplati Jarše, Bosnašport, Vinka - Vinica, Lio Osijek, uvoz iz Madžarske
Ostala kamp oprema: mize, stoli, postelje, senčniki, roštilji, blazine za v vodo ter ostala oprema za kampiranje: domačih in tujih proizvajalcev

od 12. do 17. junija 1978 - vsak dan od 7. do 19. ure

